

Dosarul nr. 2ra-518/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. D. Dulghieru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Anton, V. Cotorobai, I. Țurcan)

DECIZIE

28 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Vladimir Savin, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu împotriva lui Vladimir Savin cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral

împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu și modificată hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani

constată:

La 31 mai 2018, Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladimir Savin cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii a invocat că la 15 mai 2013, a depus la Comisariatul de Poliție sect. Centru mun. Chișinău o plângere privind tragerea la răspundere penală a lui Vladimir Savin pentru declarații mincinoase.

A menționat că Vladimir Savin, audiat în calitate de martor și preîntâmpinat de răspundere penală conform art. 312 Cod penal, a dat declarații mincinoase în cadrul cauzei penale nr.2010011932, declarând că la data de 12 noiembrie 2010, în jurul orei 07:45, a văzut cum Ivan Stoinov, fiind la intersecția străzilor Albișoara și Petru Rareș mun. Chișinău, l-a amenințat cu o armă pe Marcel Balagura.

Or, la data și ora indicată de Vladimir Savin în declarațiile sale, ultimul se afla în regiunea satului Hîrtopul Mare r-nul Criuleni și astfel fizic nu putea fi la intersecția străzilor Albișoara și Petru Rareș mun. Chișinău.

A relevat că la 4 martie 2016, de către Procuratura sectorului Centru mun. Chișinău a fost pornită urmărirea penală în privința lui Vladimir Savin și pus

ulterior sub învinuire Vladimir Savin pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, iar dânsul a fost recunoscut în calitate de parte vătămată.

Prin ordonanța procurorului în Procuratura sect. Centru mun. Chișinău din 21 iulie 2016, a fost încetată urmărirea penală în privința învinutului Vladimir Savin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

A susținut că Vladimir Savin intenționat a depus declarații mincinoase, în scopul de a-l trage la răspundere penală, la solicitarea lui Marcel Balagura, prin ce i-a cauzat un prejudiciu moral în sumă de 30000 de lei, ce ar constitui o satisfacție echitabilă pentru suferințele psihice suportate, în urma consecințelor negative ale acțiunilor incriminate de Vladimir Savin.

Totodată, a mai specificat că în scopul de a-și apăra drepturile sale în cadrul cauzei penale vizate, a fost nevoit să-și angajeze un avocat, iar pentru serviciile prestate de acesta conform contractului de asistență juridică nr. 254 din 9 aprilie 2014 și nr. 513 din 20 aprilie 2016, bonului de plată seria EP nr. 600848 din 2 martie 2018, a suportat cheltuieli în mărime de 10000 de lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 5-7, 83, 90, 94, 123, 166, 167 CPC, art. 8, 11, 14, 616, 1398, 1405, 1422, 1423 Cod civil, art. 219, 225 CPP, art. 6, 41 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Vladimir Savin în beneficiul său a prejudiciul material în sumă de 10000 de lei și a prejudiciului moral în sumă de 30000 de lei.

Prin hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost admisă acțiunea parțial.

Au fost încasate de la Vladimir Savin în beneficiul lui Ivan Stoinov prejudiciul material în mărime de 10 000 de lei, prejudiciul moral în mărime de 5 000 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 2 500 de lei.

În rest, a fost respinsă acțiunea ca fiind neîntemeiată.

A fost încasată de la Vladimir Savin în folosul statului taxa de stat în mărime de 400 de lei.

Prin decizia din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu și modificată hotărârea din 11 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, în partea prejudiciului moral, majorând această sumă de la 5 000 de lei la 15 000 de lei.

În rest, a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 10 noiembrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Vladimir Savin, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici a declarat recurs împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, considerându-le ca ilegale și neîntemeiate.

A indicat că dânsul nu cunoștea despre examinarea cauzei date în instanța de judecată, deoarece nu a fost citat corespunzător și nu a primit nicio citație la adresa

sa de domiciliu, prin urmare, nu a avut posibilitatea de a-și expune poziția pe cazul dat și apăra interesele și drepturile sale în mod legal.

Despre existența litigiului dat și despre hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel a aflat la biroul executorului judecătoresc Alexandru Tcacenco la data de 5 noiembrie 2020, când i-a fost înmănat titlul executoriu.

A explicat că în cererea de chemare în judecată și în toate documentele anexate la materialele dosarului este indicată adresa incorectă a lui și anume: mun. XXXXX str. XXXXX ap. X, pe când dânsul domiciliază la adresa: mun. XXXXX str. XXXXX ap. X, fapt confirmat prin copia buletinului de identitate anexat la dosar.

A obiectat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au examinat cauza într-un mod unilateral și neobiectiv, nu au constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei și anume raportul material litigios, norma juridică aplicabilă a acestuia și esența încălcării drepturilor.

La 26 februarie 2021, în adresa lui Ivan Stoinov a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Vladimir Savin, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 104).

Până la data stabilită pentru examinarea recursului, în adresa Curții Supreme de Justiție nu a parvenit referința prin care Ivan Stoinov să-și expună poziția față de temeiurile recursului.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a remite cauza spre rejudecare în instanța de apel din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită cauza spre rejudecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Verificând legalitatea deciziei instanței de apel contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că examinarea cauzei a avut loc cu încălcarea normelor de drept procedural.

Astfel, în contextul prevederilor art. 432 alin. (3) lit. b) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

După cum rezultă din actele cauzei și anume din procesul-verbal al ședinței de judecată al primei instanțe din 11 februarie 2019, cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Stoinov împotriva lui Vladimir Savin cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, a fost examinată în instanța de fond, în lipsa lui Vladimir Savin, care avea calitatea de pârât (f. d. 39).

Totodată, și din conținutul procesului-verbal al ședinței instanței de apel din 16 mai 2019, se evidențiază că apelul declarat de către Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu, a fost examinat în fond la data de 16 mai 2019, în lipsa lui Vladimir Savin, care avea calitatea de intimat (f. d. 74).

În conformitate cu art. 102 alin. (3) și (4) CPC, comunicarea citației se realizează prin înmânarea participanților la proces, martorilor, experților, specialiștilor, interpreților astfel încât aceștia să se poată pregăti de proces și să se prezinte la timp în fața instanței. Citația se înmânează părții cu cel puțin 3 zile înainte de data judecării. În cauzele urgente, acest termen poate fi mai scurt, la discreția instanței.

Iar potrivit art. 105 alin. (1) CPC, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

Raportând la caz dispozițiile normelor enunțate, instanța de recurs reține că la materialele dosarului lipsesc careva probe cu privire la citarea legală a lui Vladimir Savin atât în prima instanță, cât și în cadrul instanței de apel.

În acest sens, instanța de recurs va nota că, actele prezentate de către recurentul Vladimir Savin (copia buletinului de identitate pe numele lui), adresa de domiciliu a acestuia este *str. XXXXX nr. X ap. X mun. XXXXX* (f. d. 101), pe când, cererea de chemare în judecată și în citațiile expediate atât de prima instanță cât și în instanța de apel indică adresa lui Vladimir Savin - *str. XXXXX nr. X ap. X mun. XXXXX*.

Drept urmare, este cert că instanțele de judecată ierarhic inferioare, deși ar fi îndeplinit condițiile de citare legală a lui Vladimir Savin care avea calitate de pârât în prima instanță și cea de intimat în instanța de apel, înștiințările au fost expediate pe o adresă greșită, ca urmare fiind returnate de către Oficiul poștal ca nereclamate (f. d. 13, 15, 17, 23, 25, 26, 29, 69, 72).

Față de toate aceste considerente, instanța de recurs stabilește că examinarea cauzei în lipsa pârâtului/intimat Vladimir Savin, care nu a fost înștiințat despre locul, data și ora ședințelor de judecată, a fost încălcat în mod direct dreptul la un proces echitabil, cât și principiul egalității armelor statuat de art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or unul din principiile procesului echitabil este contradictorialitatea între părțile care sunt parte a procesului.

Pentru a răspunde exigențelor articolului enunțat, procedura în fața instanțelor judiciare trebuie să aibă un caracter contradictoriu, un concept similar celui al egalității armelor. Principiul contradictorialității presupune, dreptul părților și altor participanți în procesul civil de a fi înștiințați despre locul, data și ora ședinței de judecată, precum și posibilitatea pentru părțile în proces de a li se aduce la cunoștință toate dovezile invocate și observațiile formulate și de a face comentarii în legătură cu ele.

În jurisprudența sa constantă, CtEDO a statuat că citarea necorespunzătoare a părților de a participa la judecarea cauzei, a dus la încălcarea articolului 6 § 1 din Convenție (a se vedea *mutatis mutandis*, *R ussu v. Moldova*, nr. 7413/05, § 27, 13 noiembrie 2008; *Godorozea v. Moldova*, nr. 17023/05, § 31, 6 octombrie 2009 și *Rassohin v. Moldova*, nr. 11373/05, § 34, 18 octombrie 2011).

În conexiunea celor relatate, instanța de recurs notează că la judecarea cauzei nu au fost garantate pârâtului/intimat Vladimir Savin posibilitatea de a fi prezent în ședința de judecată, de a participa la dezbaterile judiciare, de a da explicații pe cazul

dat și de a înainta obiecții, prin ce au dus la o gravă restrângere a dreptului fundamental la apărare, astfel având loc încălcări de procedură ce afectează însăși substanța dreptului părților la un proces echitabil.

Ca consecință, instanța de recurs, prin prisma art. 434 alin. (1) CPC, potrivit căruia recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel, constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

Or, din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată recurentului la aceeași adresă greșită - mun. XXXXX str. XXXXX ap. X, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 84), iar probe cu privire la recepționarea deciziei instanței de apel de către recurent, la materialele dosarului lipsesc.

Față de cele de preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Vladimir Savin, reprezentat de avocatul Constantin Sidorovici.

Se casează decizia din 16 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Ivan Stoinov, reprezentat de avocatul Serghei Mocanu împotriva lui Vladimir Savin cu privire la repararea prejudiciului material și prejudiciului moral, cu remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, de un alt complet de judecată.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Ala Cobăneanu